

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2018

Toimiala: SIVISTYSTOIMIALA

Palvelualue: Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut

Sopimuksen tarkoitus:

Tällä operatiivisella sopimuksella toimialajohtaja ja palvelutuotantoa edustava palvelualuejohtaja/yksikköjohtaja sopivat kasvatus- ja opetuslautakunnan ja kaupunginhallituksen välisen strategisen sopimuksen asettamien tavoitteiden mukaisesta palvelutoiminnan laajuudesta ja resursseista sekä toimista palvelutuotannon kehittämiseksi.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Sivistystoimialan yhteisen hallinnon toiminnan lähtökohtana on järjestää keskitetyt hallintopalvelut koko toimialan osalta. Yhteinen hallinto johtaa toimialan toimintaa, valvoo päätösten toimeenpanoa ja kehittää toimialan toimintaa ajan tarpeita vastaavaksi.

Sivistystoimialan yhteisiä toimintoja ovat puolestaan sellaiset useita palvelualueita koskevia toimintoja, joita ei ole tarkoituksenmukaista jakaa eri palvelualueille. Näihin kuuluvat projektit ja hankkeet, kuraattoritoiminta, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta ja varhaiskasvatuksen palveluohjaus. Myös yksityisten toimijoiden palvelutoiminnan koordinointi tapahtuu tätä kautta.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Kaikkien toimialojen hallinnon uudistaminen tukemaan uutta kaupungin perustehtävää 2019.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtyessä suunnitelman mukaan maakuntahallintoon vuonna 2020

Opetus- ja kulttuuriministeriön digiloikan toteuttaminen aloitettu 2017, toiminta jatkuu 2018 ja hallinto tukee toimintaa tuottamalla henkilöstölle koutusta, mahdollistamalla langattomien tukiverkkojen laajentamisen tarpeita vastaavaksi.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteinen hallinto									
Palvelussuhteessa olevien henkilöiden määrä 13.4. tilanteessa	4402	4396	4409	4387	4405				
Palvelussuhteiden määrä 13.4. tilanteessa	4644	4647	4631	4698	4680				
Perusyksiköiden lukumäärä	143	140	134	130	131				
Kohdistettujen työpaikkahakemusten määrä	5607	4548	4921	4293	3928 (tammi-elokuu)				
Avointen työpaikkahakemusten määrä	4760	4493	4789	4042	2834 (tammi-elokuu)				
Tilinpäätöksen/talousarvion netto (1 000 €)*	275 574	279 142	279 829	289 332	288 062	289 319	293 454	300 477	304 670
*) 2013 – 2016 tilinpäätös, 2017 ennuste, 2018 – 2021 ohjeluvut									
Yhteiset palvelut									
0-6 – vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)*	11 699	11 957	12 050	12 200	12 350	12 450	12 550	12 700	12 850
Palveluseteli, päiväkodit		1 272	1 494	1 891	2 300	2 350	2 400	2 450	2 500
Palvelusetelit avoin toiminta		29	26	23	30	0	0	0	0
Kotihoidon tuki		2 155	2 207	2 104	1 980	1 900	1 850	1 850	1 800
Yksityisen hoidon tuki yhteensä		518	484	417	385	350	350	350	350
Hankittu esiopetus		154	153	193	200	200	200	200	200
7-8 -vuotiaat									
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto		717	842	795	825	800	850	950	975
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta		996	993	1 034	1 157	1 300	1 370	1 400	1 400

* Luvut ovat kaupungin tietopankista

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Sipilän hallituksen hallitusohjelman ja hallituksen esitysten sekä päätösten mukaan suunnitteilla on merkittäviä muutoksia erityisesti varhaiskasvatukseen ja opetuksen digitalisointiin. Toimialan hallinto johtaa muutosprosessin läpiviemisen toimialalla sovitamalla ne kaupungin strategiaan.

Strategisena toimialan omana hankkeena on tarkoitus panostaa erityisesti perusopetuksen oppimisympäristöjen digitalisoimiseen. Kaikkien palvelualueiden oppimisympäristöjen digitalisoimisen etenemisen tueksi päivitetään toimialan TVT-toimenpideohjelma ja digitalisointia tuetaan hallinnossa. Tukea toteuttaa IT-palvelut ja TOP-keskus pääasiassa.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen ja vaihtaminen.

Tiedolla johtamisen kehittäminen

Hallinnon uudistaminen uutta kaupungin perustehtävää tukevaksi

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta hallinnointi siirretään kokonaisuudessa sekä hyvinvointitoimialalta että perusopetuksen palvelualueelta yhteisiin palveluihin. Muutos koskee lähinnä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Sivistystoimiala tuottaa jatkossa kyseisten lasten kesätoiminnan, mutta laskuta palvelusta hyvinvointitoimialaa. Ikäluokkien kasvaessa iltapäivätoiminnankysyntä on kasvanut. Lisäksi lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöresurssitarpeen lisääntymiseen.

Varhaiskasvatuksen osalta palvelujen kysyntä jatkaa kasvua. Palvelukapasiteetin laajeneminen on lähinnä tapahtunut yksityisten palveluntuottajien toimesta, koska kaupungin rakennushankkeet eivät ole edenneet suunnitellussa aikataulussa ja joitakin yksiköjä on jouduttu sulkemaan. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin suunnitellaan valtakunnan tasolla muutoksia. Mikäli muutokset toteutuvat ne lisää palvelusetelimenoja, mikäli palveluseteli halutaan pitää todellisena vaihtoehtona perheille. Vaihtoehto olisi, että muutoksia ei toteuteta ja asiakasmaksut muuttuvat huomattavasti suuremmiksi verrattuna kaupungin oman tuotannon asiakasmaksuihin. Asiakasmaksujen muutos lisää palvelujen kysyntää, mikä osaltaan lisää paineita palveluohjaukseen.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Tulot	3 383	4 371	4 597
Menot	49 978	47 873	54 077
Netto	-44 595	-43 502	-49 480
Muutos-%	9,5 %	-2,5 %	13,7 %

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Htv	136,3	140	155
Palkat ja palkkiot	5 982 948	6 634 701	8 094.201
Sijaistus %	30,5 %	25 %	25 %
Sairauspoissaolo%	3,3 %	3 %	3 %

* 22 työsuhdetta ippeen (hyto siirto) + 1 pääkäyttäjä siirtyy varhaiskasvatuksesta + 1 tietopalveluasiantuntija + psykologit?

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö

	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Tilat yhteensä (m ²)	4 721	3 523	3 508
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	4 721	3 523	3 508
Muut tilat (m)			
Alueet yhteensä (ha)			
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	677 338	685 626	594 383
Lisätietoja:			

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Operatiiviset tavoitteet

Strategisesta sopimuksesta johdetut

Strategisen sopimuksen tavoite (viite)	Strategisen linjauksen tunnus/ alataavoite	Palvelualueen tavoite	TA 2018 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Uusien digitaalisten toiminta ympäristöjen omaksuminen	2.2.2.	Päätelaite ratkaisun ja hankintojen toteuttaminen yhdessä IT-palvelujen kanssa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen koulutuksen ja muun tuen avulla.	Henkilökohtaiset päätelaitteet käytössä 4- ja 5- sekä 7- ja 8-luokilla, opettajien osaamista tuettu koulutuksin ja tutoroinnilla.	puolivuosittain	TOP-keskus ja IT-palvelut
Ehkäisevä työ osaksi asiakastyötä; kuraattoripalvelut	2.1.2.	Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluprosessien tarkastelu yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa soten siirtyessä maakuntahallintoon vuonna 2020	Kuraattoritoiminnan osuus palveluprosesseissa selkiytyy	puolivuosittain	Erityispalvelupäällikkö

Lisätietoja:

Muut

Tavoitteen peruste (=mistä tavoite on johdettu, esim. ohjelma tai normi)	Palvelualueen tavoite	TA 2018 mittari	Mittarin seuranta- väli	Vastuuyksikkö
Tiedolla johtamisen edistäminen	Tietovarastoon saadaan riittävät tiedot raportointiin ja johtamisen sekä päätöksenteon tueksi	Kuukausiraportoinnin ja sopimusten tunnuslukutiedot saadaan tietovarastosta	kaksi kertaa vuodessa	Toimialajohtaja, hallinnon päälliköt, tietopalveluasiantuntija
Kansainvälistymistä tuetaan (2.2.4.)	Koulujen toiminnan tukeminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen toiminnan tueksi	Oman seurantajärjestelmän kehittämisen yleissivistävään koulutukseen osana tiedolla johtamista	Kerran vuodessa	Kansainvälisten asioiden päällikkö
Primuksen käytön laajentaminen varhaiskasvatukseen (toiminnanohjausjärjestelmä)	Selvitetään varhaiskasvatuksen mahdollisuus siirtyä käyttämään samaa tietojärjestelmää perusopetuksen kanssa ja tietojärjestelmän toteuttaminen järjestelmän toimittajan kanssa yhteistyössä	Hanke edennyt erillisen hankesuunnitelman mukaisesti	Kerran vuodessa	Hallintopäällikkö
Toiminnan kehittämisen tukeminen	Kehittämismallin käytön juurruttaminen, ulkoisen rahoituksen hakeminen	Salkunhallinna toimivuutta arvioidaan palvelualuekohtaisesti	Kerran vuodessa	Kehittämispäällikkö ja salkkupäälliköt

YHTEISET PALVELUT

Vanhemmuuden tukeminen Kärkihanke – palveluohjauksen uudistaminen	<p>Palveluohjaus antaa huoltajille monikanavaisesti tietoa varhaiskasvatuspalveluista, jotta huoltajilla on riittävästi tietoa palveluista kun he tekevät päätökset koskien lapsensa palvelua.</p> <p>Huoltajien osallistaminen palveluiden suunnitteluun</p> <p>Palveluohjauksessa on pyrittävä varmistamaan ja seurattava kunnallisten päivähoitopaikkojen tehokas täyttö 100%.</p>	<p>Sähköisten järjestelmien parempi ja laajempi hyödyntäminen osana Turun kaupungin laajempaa sähköisten palvelujen kehittämistä</p> <p>Palveluohjauksen toiminta on tehokasta ja varhaiskasvatuspalvelut turvataan kaupungin kaikissa osissa.</p> <p>Täyttöaste kunnallisissa päiväkohteissa 100%</p>	6 kk	Yhteiset palvelut - palveluohjaus
	Aamu- ja iltapäivätoiminnassa vanhemmille mahdollistetaan toiminnan suunnitteluun palvelumuotoilun avulla.	Toimintamalli pilotoitu	Kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
Terveiden elämäntapojen edistäminen	Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa liikutaan kaksi tuntia päivässä	Yhteistyö Liikkuva-kouluhankeen kanssa toteutuu kaikissa toimipisteissä		Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
	Terveiden edistäminen terveellisen ruokavalion myötä – mukana kaikki toimijat	Haastetaan yksityiset palveluntuottajat mukaan tarjoamaan entistä terveellisempää ruokaa palveluissaan – ravitsemussuositukset toteutuvat	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta
Varhaiskasvatuslaki § 9 ja 9a, § 16, § 17	Uuden normiluonteisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönoton varmistaminen myös yksityisessä palvelutuotannossa	Varhaiskasvatussuunnitelma käytössä kaikissa yksiköissä	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus
	Kehitetään yksityisen palvelutuotannon lakisääteistä ohjausta, neuvontaa ja valvontaa ottamalla käyttöön auditointijärjestelmä.	Varmistetaan resurssien kohdentaminen aditointiin. 20 % yksiköistä auditoitu.	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta
	Valvontaviranomaisten yhteistyön kehittäminen – kaupunki ja avi	Kehittämiskohteet kartoitettu	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut
Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen	Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa kaikille tasa-arvoiset vapaa-ajanviettomahdollisuudet ennen ja jälkeen koulupäivän.	Hyvinvointitoimialta siirtyneiden palvelujen järjestäminen on toteutettu suunnitelmien mukaisesti	kerran vuodessa	Yhteiset palvelut – aamu- ja iltapäivätoiminta
Lisätietoja:				

4.2 Projektit

Hanke	Projekti	Vaihe	Hyötötavoitteet	Alku	Loppu	Strategia- kytkös
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Siton tietovaraston kehittäminen ja raportointiportaalien käyttöön-otto	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Ajansäästö raportointiin liittyvien tietojen kokoamisessa sekä tiedon ajantasaisuus. Järjestelmissä jo olevan tiedon parempi hyödyntäminen. Tämä mahdollistaa tiedolla johtamisen.	1.8.2015	31.8.2019	3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Ammatillisen koulutuksen tietovarasto	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Saadaan ajantasaista tietoa toiminnan tehokkuudesta, vaikuttavuudesta ja tuloksista. Saatua tietoa käytetään hyväksi toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä sekä resurssien kohdentamisessa. Raportoivat tiedot saadaan helposti, oikein ja eri tietolähteistä saatavaa tietoa voidaan yhdistää keskenään.	27.4.2017	31.12.2018	3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Tietovarasto/ ammatillisen koulutuksen työssäoppiminen	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Tiedon tuottamiseen ei tarvita jatkossa manuaalista työtä, vaan tieto päivittyy tietovarastoon automaattisesti.	12.6.2017	31.7.2018	3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	Varhaiskasvatuksen Primus-kehittäminen	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Asiakkaiden sujuvampi asiointi sähköisissä palveluissa. Palveluprosessien kustannustehokkuus. Voidaan luopua Efficasta. Tietojärjestelmän ylläpidon varmistaminen kaikissa tilanteissa. Pääkäyttäjäresurssien kohdentaminen yhden järjestelmän ylläpitoon, koulutukseen ja käyttäjätukeen.	14.12.2016	31.12.2019	3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä
Sito/Organisaation toimintakyvyn kehittäminen	LP - Lean-mallit projektityöhön	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Projektitoiminnan ja salkunhallinnan prosessien kehittäminen sekä tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisääminen.	1.8.2016	31.7.2018	3.2.2. Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä.

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2018	Palvelualueen tavoite TA 2018
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia.	Sairauspoissaolot alle 3,6 % Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä alle 16	Sairauspoissaolot 3 %
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Keskitettyyn järjestelmään rekisteröidyt kehityskeskustelut 80% Rekisteröityjen koulutuspäivien määrä on vähintään 3/työntekijä	Rekisteröidyt kehityskeskustelut 95% Rekisteröidyt koulutuspäivät vähintään 3/työntekijä
Turku on vetovoimainen työnantaja	Työvoiman käyttö pysyy suunniteltuna (HTV 3690) Hakemuksia /avoin työpaikka yli 17	HTV-tavoite 155 Hakemuksia/avoin työpaikka yli 30
Lisätietoja:		

5.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat (taulukko poistetaan, mikäli toimialalla ei ole Kunta 10 –palvelualuekohtaista seurantaa)

Kunta 10- mittarit	TOT 2014	TOT 2016	TA 2018
Työnantajan suositteleminen (suosittelee %)	66,1%	86,1%	87%
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	3,00	3,25	3,30
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	62,5 %	90 %	95 %
Työpaikan ilmapiiri	3,96	4,1	4,2
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TA 2017	Arvio TOT 2017	TA 2018	Seuranta- väli
YHTEINEN HALLINTO						
Digitaalisuuden edistyminen kasvatuksessa ja opetuksessa (OPEKA-mittari)	L/V	2,2,4			2,5/4	kerran vuodessa
YHTEISET PALVELUT						
Kehittämisen tueksi saatu ulkoinen rahoitus €/omarahoitus%	S/P	1 800 767€/29,9%	1 300 000€/ 26 %	1 689 219€/25%	2 959 968€/30,0%	puolivuo- sittain
Kuraattoripalvelujen käyttö asiakkaat/kuraattorit (1 kur./780 opp. OHL:n ohje)	S/P	..	perusop 1 /817 opp TAI 1/1110 opisk Lukiot 1/3818 opisk	perusop 1 /817 opp TAI 1/1110 opisk Lukiot 1/3818 opisk	2 määräaikaista va- kainaistetaan, kaksi lisää TAI	puolivuo- sittain

Tunnusluvun tyyppi: V= Volyyymi; L/V=Laatu/vaikutavuus; S/P=Saataavuus/peittävyys; T/T=Tuottavuus/taloudellisuus